

громадської служби (разом з її підвидами тощо). Наприклад, у Франції місцева (територіальна) служба є державною службою. Великобританії державна служба має кілька різновидів: цивільна, військова, місцева, поліцейська, дипломатична [2].

Загалом для надання будь-якій службі статусу публічної сучасні умовою є її належність до механізму реалізації публічної влади, тобто влади, яка поширюється на необмежене (чи обмежене) коло осіб і здійснюється через демократично сформовані органи.

Державна служба і служба в органах місцевого самоврядування – професійні, на постійній основі діяльність громадян України, які обіймають посади в органах місцевого самоврядування, але спрямована на реалізацію територіальною громадою свого права на місцеве самоврядування та окремих повноважень органів державної виконавчої влади, наданих законом [116]. Відмінності служби як виду діяльності в різних інституціях для кожного випадку зумовлюють встановлення особливостей статусу відповідних службовців, порядку обрання чи призначення, функціональної характеристики, підзвітності і підконтрольності.

У сучасних умовах постає питання не лише аналізу згаданих теоретичних питань, а й виокремлення проблемних аспектів практичної діяльності різних видів публічної служби, визначення перспективних напрямів їх удосконалення.

Список використаних джерел:

1. Бахрах Д.Н. Государственная служба в Российской Федерации / Д.Н. Бахрах. – Екатеринбург: Изд-во УрГЮА, 1995. – 102 с.
2. Кірмач А.В. Публічна служба: Зарубіжний досвід та пропозиції для України / за заг. ред. В.П. Тимошук, А.М. Школика. – К.: Конус-Ю, 2007. – 735 с.
3. Оболенський О.Ю. Державна служба. Підручник. – К.: КНЕУ, 2006. – 472 с.

Особливості набуття та припинення громадянства в Німеччині

Давиденко О.В., студент курсу БПмс ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Пустовіт Ж.М.*

Одним з основних прав людини відповідно до Загальної декларації прав людини є право на громадянство. Саме громадянство є тією підставою, яка дає особі, що має статус громадянина, можливість володіти повним комплексом прав, свобод і виконувати обов'язки, закріплені законодавством певної держави.

Статус людини як громадянина є надзвичайно важливим у характеристиці її соціальної сутності, її правового становища як особи, яка має правову належність до тієї чи іншої держави, підпадає під дію її законодавства, узгоджує з ним свою поведінку і знаходиться у сфері юрисдикції уповноважених цією державою владних органів.

Метою дослідження є характеристика конституційно-правового статусу людини і громадянина та визначити громадянство, як елемент правового статусу, охарактеризувати інститут громадянства в Німеччині та його нормативно-правову реалізацію, з огляду теоретичних засад та практичної реалізації.

Більше 80 років процедура надання громадянства в Німеччині ґрунтувалась на принципі крові, який був закріплений у законі про

громадянство від 1913 р. При наданні німецького громадянства виходили з того, що особа повинна походити з етнокультурної народної общини. На політику щодо громадянства та імміграції мали вплив ряд факторів [1].

Шляхом компромісів та поступок була впроваджена реформа Закону про громадянство, що набула чинності в 2000 р., її перегляд був у новому Законі про імміграцію (від січня 2005 р.), а також в Законі про впровадження директив ЄС (від серпня 2007 р.).

Однією з найважливіших новел закону було доповнення традиційного принципу крові (*ius sanguinis*) елементами принципу землі (*ius soli*): народжена в Німеччині дитина іноземців отримує німецьке громадянство за умови, якщо принаймні один з батьків дитини протягом 8 років на законних підставах проживає на території Німеччини, маючи дозвіл на перебування, або протягом трьох років посідає необмежений дозвіл на проживання (ст. 4, абз. 3)[2].

Що стосується іноземців, які іммігрували до Німеччини, то згідно нового законодавства німецьке громадянство може отримати особа, яка перебуває на території Німеччини щонайменше 8 років і виконує передбачені ст. 10 абз.1 обов'язки. Зокрема, іноземець повинен визнавати і приймати демократично-правові засади приймаючої країни. Окрім цього він також повинен мати дозвіл на довготермінове перебування, наявність законних джерел фінансування себе та власної родини або пред'явити підстави для отримання державної соціальної допомоги. Також необхідно відмовитись від попереднього громадянства і не мати судимості. Важливою передумовою є задовільні знання німецької мови та правового і суспільного порядку Німеччини. (ст.10 абз.2).

Слід відмітити, що поряд з лібералізацією деяких положень у законодавстві щодо німецького громадянства, були внесені згодом доповнення, які зробили процес отримання громадянства проблематичнішим. У Законі про впровадження директив ЄС від серпня 2007 р. [3] було додані доповнення до критеріїв щодо набуття громадянства: передумовою отримання громадянства є володіння усною та письмовою німецькою мовою в обсягах, які відповідають рівню B1 відповідно до європейського мовного сертифікату (ст. 5, §10, абз.4); складання тесту на громадянство, а з 1 вересня 2008 р. також обізнаності із особливостями правового порядку та суспільних відносин у ФРН. Однак перевірка наявності відповідних знань можлива лише в разі успішного складання тесту на громадянство (ст. 5, §10). Тест включає 33 питання, вибраних із загальною кількістю 300, які стосуються Німеччини загалом, а також специфіки федеральних земель (наприклад герб чи столиця то чи іншої федеральної землі). Його складання триває годину і вважається успішним, якщо правильними виявляться щонайменше 17 відповідей.

Позбавлення громадянства – досить суворе покарання. Тому в демократичних країнах, на відміну від тоталітарних та авторитарних режимів, ця міра або взагалі не допускається, або застосовується у виняткових випадках і тільки на підставі закону, а не адміністративних рішень. Багато новітніх конституцій таких країн, у тому числі і Росії, прямо забороняють позбавлення громадянства. Так, ст. 16 Основного закону ФРН проголошує: «Нікого не можна позбавити німецького громадянства. Втрата громадянства може наступити тільки на підставі закону, а проти волі зацікавленої особи лише в тому випадку, якщо воно тим самим не стає

особою без громадянства» [4].

Підсумовуючи проаналізований матеріал, можна стверджувати, що німецька політика щодо громадянства позначилась реформаційними змінами, які принесли певну лібералізацію доступу до громадянства. Очевидними є переваги німецького громадянства для іноземців: з одного боку, це і повноцінна участь у виборчому процесу, і вільне пересування в рамках ЄС, а також безвізовий режим з багатьма іншими країнами. Громадяни Німеччини отримують вищу зарплату, мають шанс на значно кращу кар'єру, ніж іноземці, що працюють за схожою спеціальністю. Набуття громадянства є ознакою успішної інтеграції, зиск від якої у Німеччині матиме все суспільство.

Проте поряд з позитивами існують також недоліки та недопрацювання в цій сфері. Німецька політика щодо громадянства характеризується суспільною та політичною амбівалентністю. З одного боку, існує недовіра до іноземців, а з іншого, робляться спроби залучити їх у суспільство. Так критерії для отримання громадянства поєднують як ліберальні так і рестриктивні елементи. Звичайно, найбільше уваги притягує посилення вимог до іноземців, що спричинило значний спад кількості тих, хто отримав німецький паспорт.

Список використаних джерел:

1. Barwig K., Davy U. Auf dem Weg zur Rechtsgleichheit?: Konzepte und Grenzen einer Politik der Integration von Einwanderern; Hohenheimer Tage zum Ausländerrecht 2003 und 2004. - Baden-Baden: Nomos Verlag, 2004. - P. 226.
2. Staatsangehörigkeitsgesetz (StAG). - Режим доступу: <http://bundesrecht.juris.de/bundesrecht/rustag/gesamt.pdf>
3. Gesetz zur Umsetzung aufenthalts- und asylrechtlicher Richtlinien der Europäischen Union. - Режим доступу <http://217.160.60.235/BGBL/bgb11f/bgb1107s1970.pdf>
4. Набуття, зміна і припинення громадянства – Режим доступу: <http://bibliograph.com.ua/konstitucionnoe-pravo-1/63.htm>

Судовий прецедент як джерело права в країнах романо-германської правової сім'ї

Давиденко О.С., студент групи БПмс ННІПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Пустовіт Ж.М.*

Судовий прецедент (від лат. praecedens /praecedentis/ – що передує) – це принцип, на основі якого ухвалене рішення у конкретній справі, що є обов'язковим для суду тієї самої або нижчої інстанції при вирішенні в майбутньому всіх аналогічних справ або виступає зразком тлумачення закону.

Судовий прецедент є первинним джерелом права для англосаксонського права і вторинним для країн романо-германської правової сім'ї.

Сьогодні до романо-германської правової сім'ї належать правові системи держав континентальної Європи, а також тих країн, які в минулому зазнали колоніального впливу континентальних європейських держав (наприклад, країни Латинської Америки). Належать до цієї сім'ї за більшістю ознак, правові системи України, Росії, Болгарії та деякі інші. Хоча російські науковці мають тенденцію наголошувати на певній відокремленості Росії.

Питанню юридичної сили прецеденту як джерела права у вітчизняній і